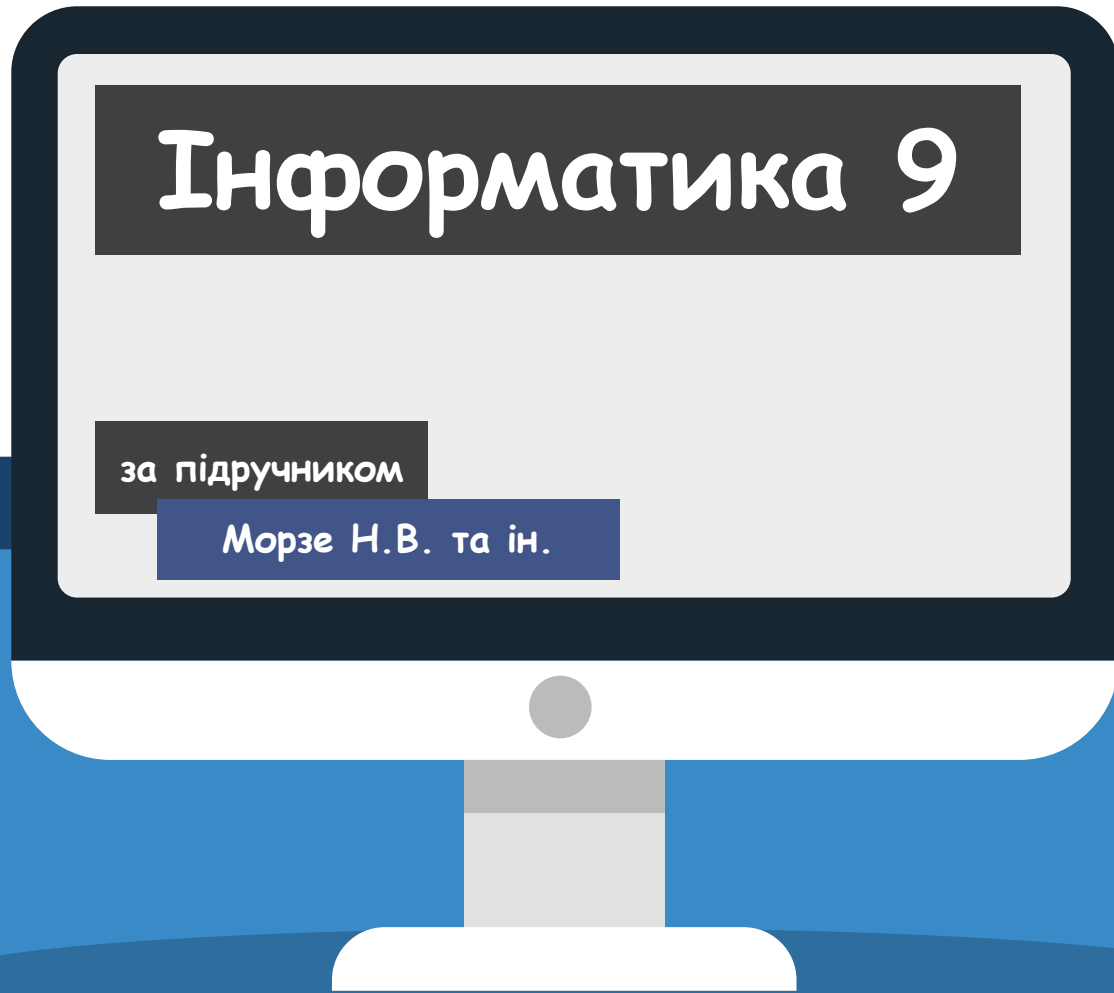

Ліцензії на програмне забезпечення, їх типи

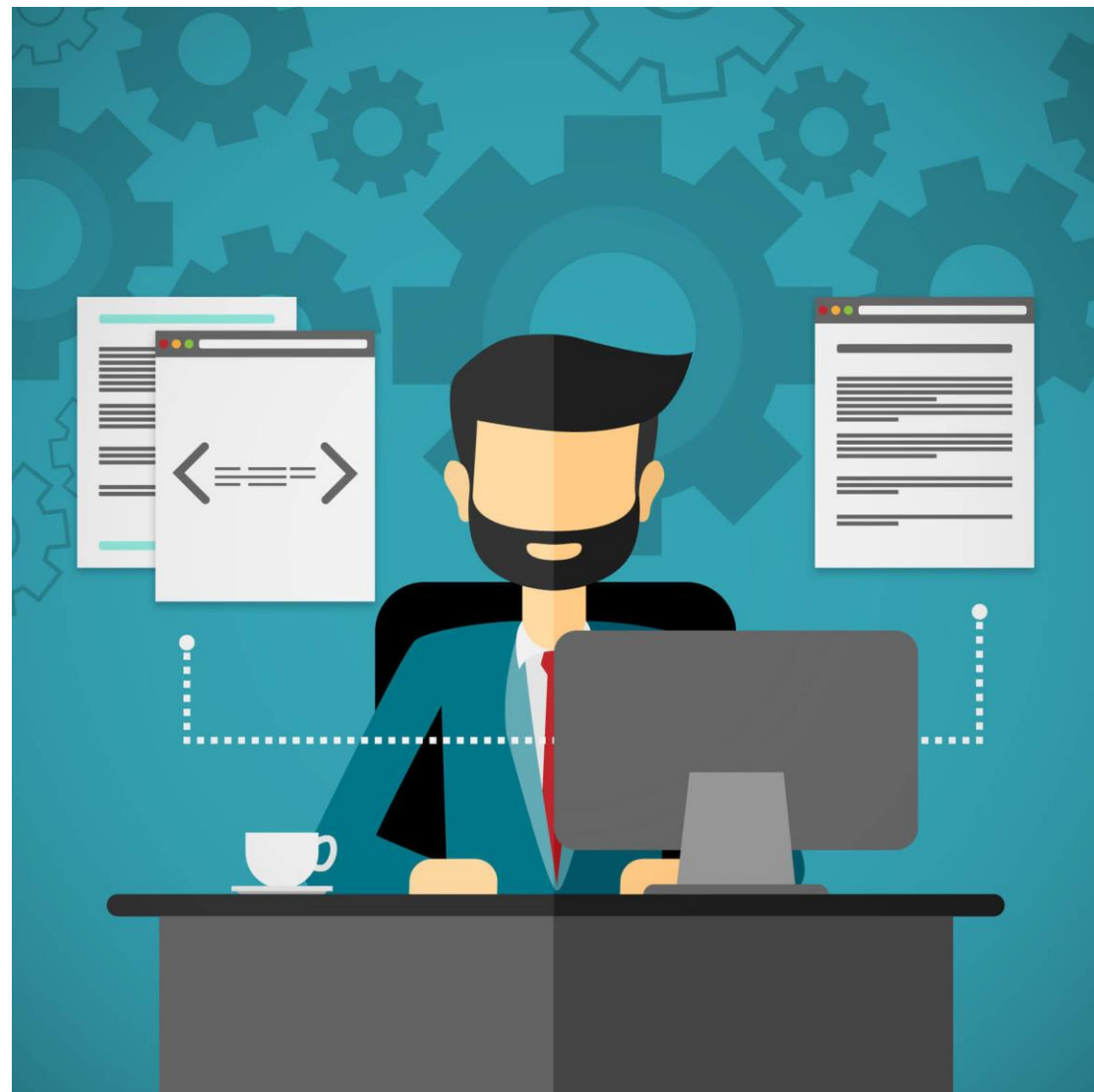
Практична робота 1

За навчальною програмою 2017 року

Якими є правила використання програмного забезпечення?

Комп'ютерні програми створюють програмісти. Розробка нового програмного забезпечення (ПЗ) – трудомісткий і тривалий процес, що потребує глибоких знань і певних навичок, насамперед у галузі математики й інформатики. Будь-які програми мають ціну та власника, тобто комусь належать.

Якими є правила використання програмного забезпечення?

*Більшість програмних продуктів є **комерційними**, тобто передбачають плату за їх використання.*

Наприклад, на платній основі розповсюджується таке програмне забезпечення, як:

- *операційна система **Windows**,*
- *пакет прикладних офісних програм **Microsoft Office**,*
- *антивірусне програмне забезпечення,*
- *програми для комп'ютерної підтримки навчання,*
- *комп'ютерні ігри.*

Якими є правила використання програмного забезпечення?

Будь-яке програмне забезпечення розповсюджується на основі **ліцензійних угод, а не лише продається та купується.**

Програми, що розповсюджуються безкоштовно, також передбачають ознайомлення з ліцензійною угодою та підтвердження користувачем дотримання правил використання програмного забезпечення, визначених такою угодою.

Якими є правила використання програмного забезпечення?

Ліцензія на програмне забезпечення — правовий документ, що визначає правила використання та поширення програмного забезпечення.

Якими є правила використання програмного забезпечення?

*Програмне забезпечення є об'єктом інтелектуальної власності, усі права на нього належать розробнику. Це право захищається Законом України «**Про авторське право і суміжні права**».*

Якими є правила використання програмного забезпечення?

За цим законом під час продажу програмного забезпечення розробник не передає кінцевому користувачеві свої права на певну програму, а лише дозволяє використовувати (ліцензує) цю програму.

На упаковці програмного продукту, як правило, зазначається стисла ліцензійна угода, яка визначає основні права та обов'язки виробника і власника одержаного програмного продукту.

Якими є правила використання програмного забезпечення?

На жаль, не всі програмні продукти, що продаються, є легальними.

З юридичної точки зору до піратського програмного забезпечення належать усі комп'ютерні програми, які розповсюджуються, встановлюються на комп'ютери й використовуються з порушенням умов їх ліцензійної угоди.

Якими є правила використання програмного забезпечення?

Наприклад, самостійно створені копії ліцензійної програми перестають бути легальними, а подібні дії є порушенням авторських прав і спричиняють правову відповідальність.

Якими є правила використання програмного забезпечення?

Ліцензійне програмне забезпечення здебільшого може записуватись на окремий компакт-диск і постачатись разом із супроводжувальною документацією в кольоровій картонній коробці або в спеціальній упаковці.

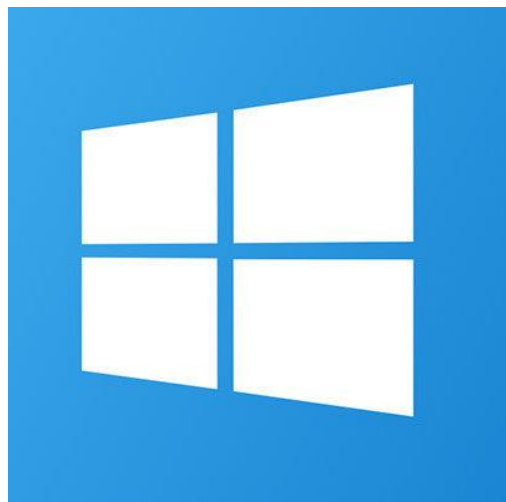

Доступ до ліцензійного програмного забезпечення можна отримати також на сайті виробника, вказавши персональний пароль ліцензії.

Які існують види ліцензій на програмне забезпечення?

Розрізняють різні види ліцензій на програми. Основні з НИХ:

*Власницькі
(пропрієтарні)*

ОС Windows

Вільні

ОС Linux

Відкриті

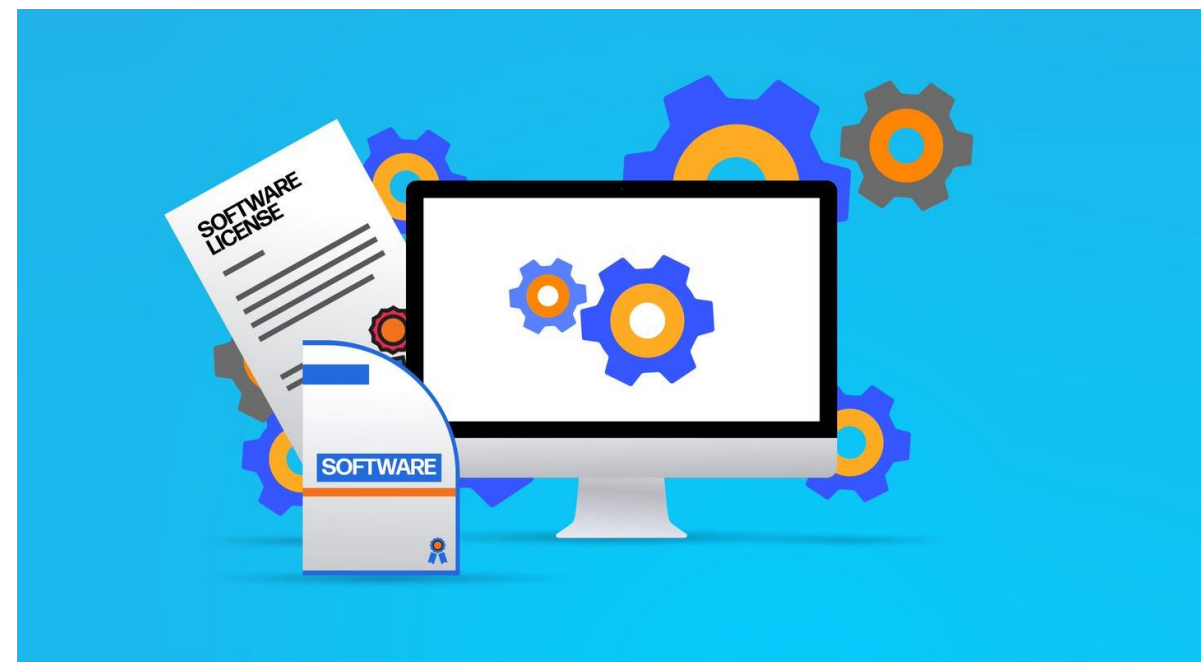

OpenOffice

Які існують види ліцензій на програмне забезпечення?

Власницька, або пропрієтарна ліцензія передбачає, що розробник ПЗ дає дозвіл користувачу використовувати одну або декілька копій програми, але при цьому залишається правовласником усіх цих копій.

Таким чином, практично всі права на ПЗ залишено за розробником, а користувач здобуває лише дуже обмежений набір окреслених прав.

Які існують види ліцензій на програмне забезпечення?

Для **пропрієтарних** ліцензій типовим є накладання великої кількості умов, що забороняють певні варіанти використання ПЗ, навіть тих, які без цієї заборони були б дозволені Законом про авторське право і суміжні права.

Прикладом пропрієтарної ліцензії може бути ліцензія на операційну систему *Microsoft Windows*, яка включає великий список заборонених варіантів її використання.

Windows

Які існують види ліцензій на програмне забезпечення?

*Найзначнішим наслідком застосування **пропрієтарної** ліцензії є те, що кінцевий користувач зобов'язаний прийняти її, бо за законом власником ПЗ є не користувач, а розробник програми. У разі відмови прийняти ліцензію користувач взагалі не може працювати з такою програмою.*

Які існують види ліцензій на програмне забезпечення?

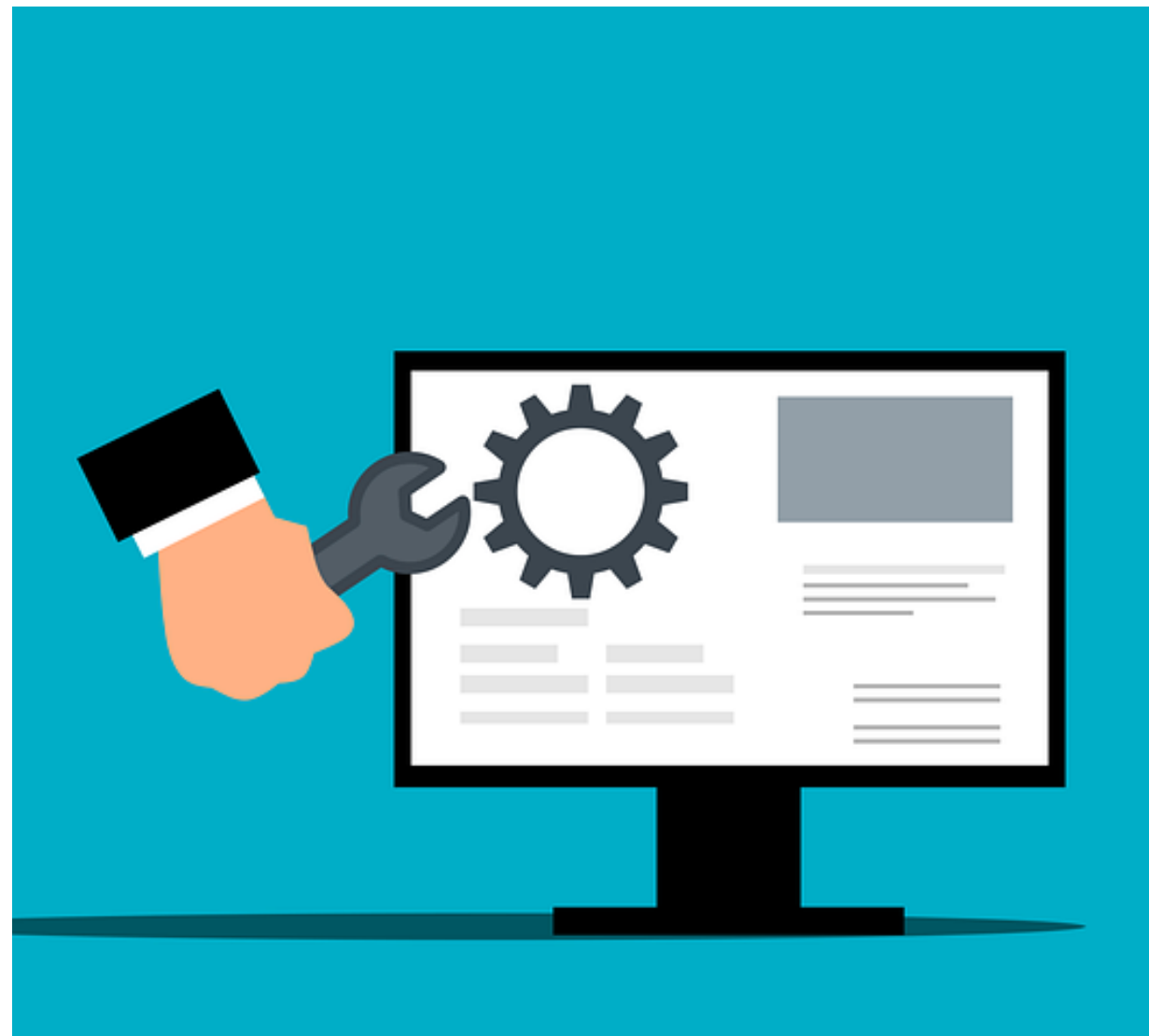
Вільні та **відкриті** ліцензії не залишають права на конкретну копію програми її розробнику, а передають найважливіші з них кінцевому користувачу, який і стає власником.

У результаті користувач отримує важливі права, які Закон про авторське право зазвичай дає лише власнику копії. Проте всі авторські права на ПЗ, як і раніше, залишаються в розробника.

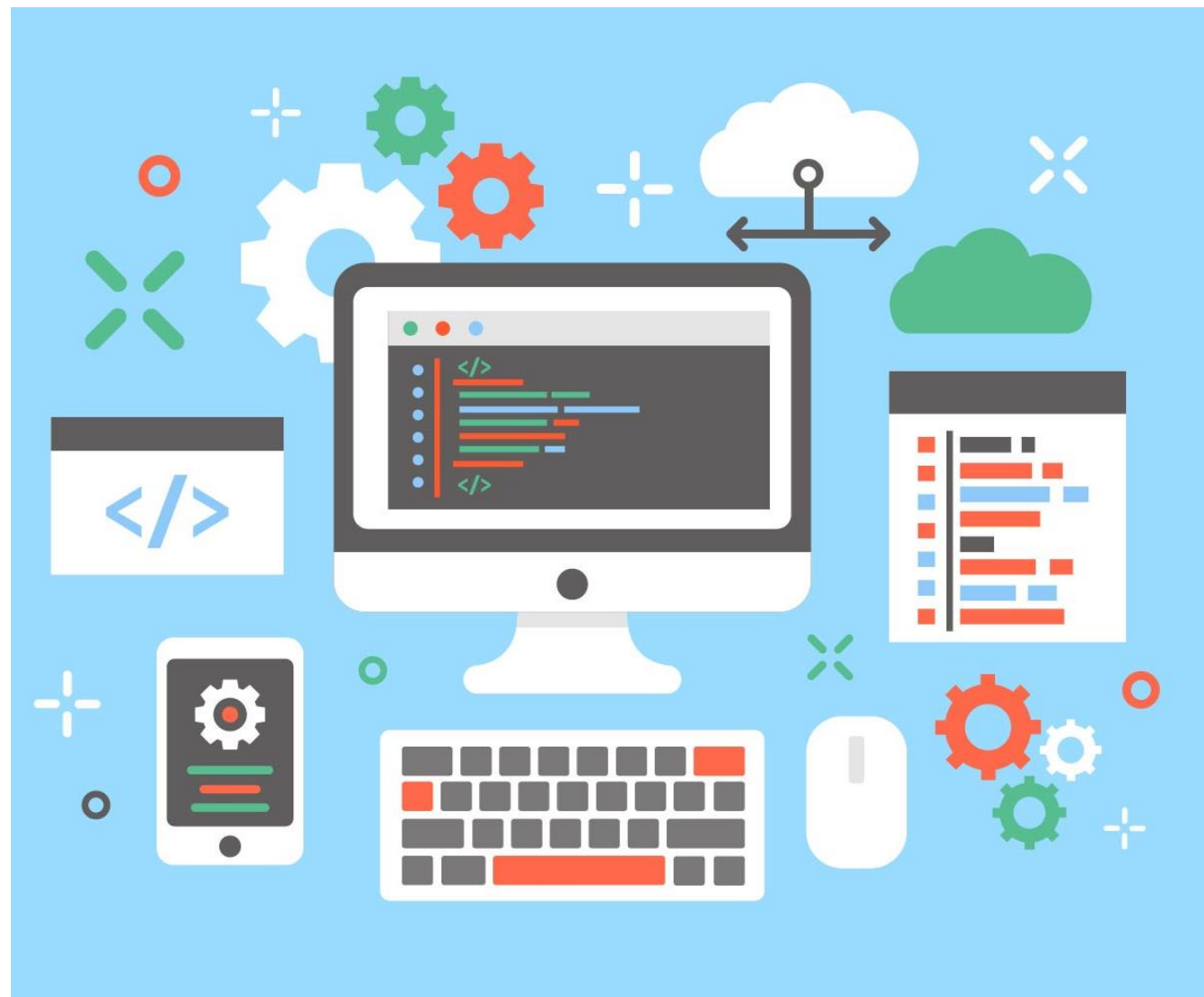
Які існують види ліцензій на програмне забезпечення?

Ліцензія *Freeware* (безкоштовне ПЗ) не потребує виплат правовласнику, не має обмежень щодо функціональності й часу роботи. Проте таке ПЗ можна поширювати без тексту програми, і можуть бути обмеження щодо комерційного використання чи модифікації програми.

Які існують види ліцензій на програмне забезпечення?

Ліцензія *Free software* (вільне ПЗ) надає максимальну кількість прав користувачам: користування, поширення, модифікація. Для цього типу ПЗ створюються спеціальні ліцензії для врегулювання прав й обов'язків авторів і користувачів.

Які існують види ліцензій на програмне забезпечення?

Відмінність між безкоштовним і вільним ПЗ полягає в тому, що:

згідно з ліцензією *Freeware* користувачі не мають права поширювати програми, дарувати, модифікувати тощо

згідно з *Free software* — це дозволяється

Часто, хоча не завжди, вони відрізняються ще й тим, що вільне ПЗ надають разом з текстом програми.

Розгадайте ребус

,

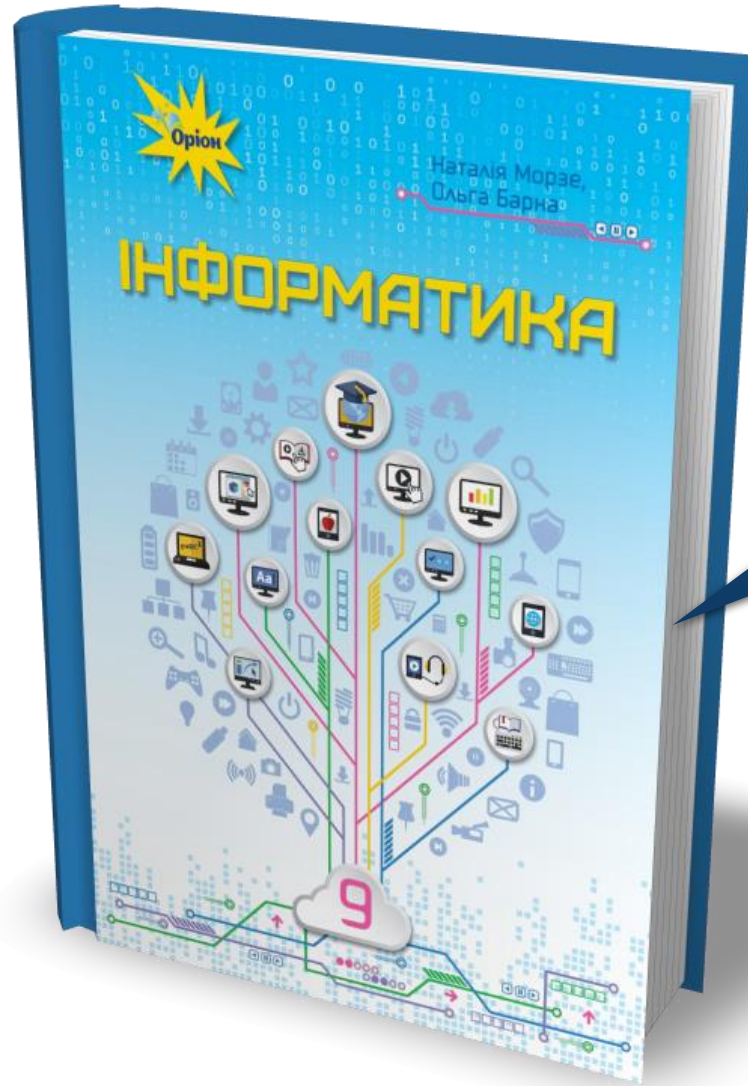

,

Ліцензія

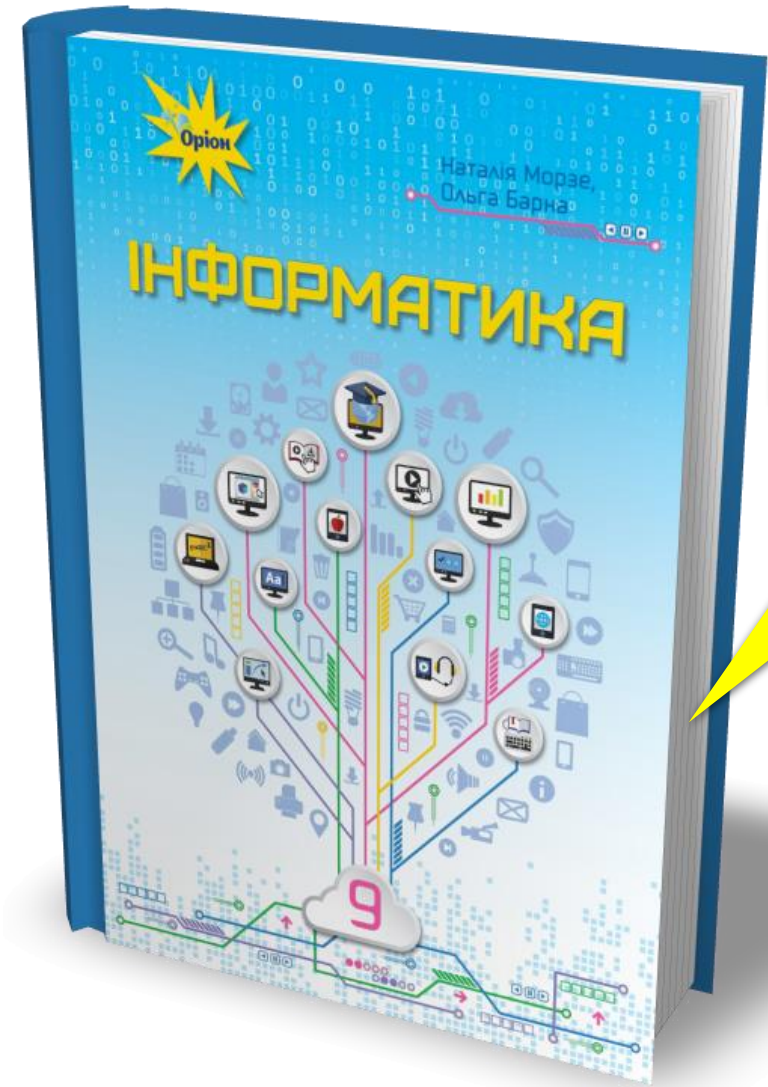

Проаналізувати
§ 1, с. 8-12

Практична робота 1

***Ліцензії на програмне
забезпечення, їх типи***

**Сторінка
10-11**

Інформатика 9

за підручником

Морзе Н.В. та ін.

Дякую за увагу!

За навчальною програмою 2017 року

